

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 612/2021
21.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Зорица Јовановић Ђукановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Влада Републике Србије, Канцеларија за Косово и Метохију, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, ради утврђења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2007/20 од 07.08.2020. године, у седници одржаној 21.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2007/20 од 07.08.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 4780/12 од 05.11.2019. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је тужена у смислу члана 135. Закона о државним службеницима, засновала радни однос са тужиоцем преузимањем из привремених институција Косова и Метохије почев од 01.11.2008. године, као дана престанка радног односа у претходном органу, те да је тај радни однос трајао до 06.12.2016. године када је тужилац остварио право на пензију, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да му накнади штету због изгубљене зараде у износу од 3.829.320,47 динара са законском затезном каматом по Закону о затезној камати, почев од дана доспелости појединачних месечних износа до исплате ближе означено у том ставу изреке, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да код Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање уплати за тужиоца законом утврђене доприносе за пензијско и инвалидско осигурање на износе зараде обрачунате у периоду из претходног става, као неоснован. Ставом четвртим изреке, тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 15.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2007/20 од 07.08.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14) који се примењује на основу члана 506. став 2. тог закона и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. став 1. ЗПП јер је другостепени суд оценио све битне жалбене наводе и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је на основу уговора о запослењу од 02.01.2008. године закљученим са Општином Штрпце, као послодавцем засновао радни однос на одређено време на радном месту ..., тако да уговор ступа на снагу 31.12.2007. године, а завршава се 31.12.2008. године, са месечном платом од 163 евра. Тужилац је изјавом од 21.05.2008. године, заведеном код Скупштине општине Штрпце под бројем 02/78 обавестио послодавца да након 17.02.2008. године, од дана нелегално проглашене независности, супротно Резолуцији 1244 Савета безбедности Уједињених нација, прекида сваки вид ангажовања у поменутим институцијама, те да не жели да буде ангажован у наведеној институцији која је део привремених институција самоуправе и тражио од надлежног органа раскид уговора о раду, те да одбија исплату свих новчаних примања. Решењем Скупштине општине Штрпце од 24.10.2008. године тужиоцу је прекинут уговор о раду. Закључком Владе Републике Србије 05 број 02-812/2008 од 21.02.2008. године, усвојена је информација о активностима за јачање институција Републике Србије на Косову и Метохији која је саставни део Закључка, па су обавезани Министарство унутрашњих послова, Министарство за Косово и Метохију, Министарство правде, Министарство финансија – Управа царина и Пореска управа да преузму раднике који су били запослени у Привременим институцијама Косова и Метохије, док је Закључком Владе 05 број 112-1619/2008-2 од 17.04.2008. године наложено Министарству за Косово и Метохију да преузме лица која су била запослена у локалној самоуправи Привремених институција Косова и Метохије. Запослени су имали обавезу да доставе јасне доказе да им је престао радни однос у привременим институцијама КиМ и није спорно да је тужилац доставио потребну документацију, као и да се налазио евидентиран на списку за преузимање. Вештачењем је утврђена висина изгубљене зараде у спорном периоду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су одбили тужбени захтев, налазећи да тужилац није био у статусу државног службеника јер никада није радио на пословима из делокруга органа државне управе, судова, јавних тужилаштава, државног правобранилаштва и других служби, те да није засновао радни однос на начин описан одредбама чланова 45. и 48. Закона о државним службеницима, већ је на основу уговора о раду на одређено време био радно ангажован у привременим институцијама Косова и Метохије, које није основала Република Србија, па тужена није била послодавац тужиоцу. Зато нису испуњени услови да се утврди да је тужилац у спорном периоду био у радном односу код тужене, нити је наведени Закључак Владе

Републике Србије правни основ за заснивање радног односа, па тужилац нема право на накнаду штете у висини изгубљене зараде и уплату припадајућих доприноса.

По оцени Врховног касационог суда становиште нижестепених судова је правилно.

Тужилац је био у радном односу на одређено време у органу локалне самоуправе привремених институција Косова и Метохије и радни однос му је престао на лични захтев. Тужилац није био у статусу државног службеника јер није радио на радном месту које се састоји од послова из делокруга органа државне управе, правосудних органа и других органа и служби наведених у члану 2. став 1. Закона о државним службеницима Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 79/2005, 81/2005-испр., 64/2007-испр, 116/2008). Поред тога, тужилац није примљен у радни однос у поступку и на начин прописан одредбама члана 45. и 48. наведеног закона, па нема основа за преузимање тужиоца у други државни орган применом члана 135. Закона о државним службеницима, у ситуацији када се не ради о укидању државног органа уз обавезу преузимања његовог делокруга. Наведеном одредбом прописано је да ако државни орган буде укинут, а његов делокруг преузме други државни орган, он преузима и државне службенике из укинутог државног органа, решењима која доноси руководиоца државног органа који је преузео делокруг. Привремене институције Косова и Метохије није основала Република Србија, нити је преузела надлежност органа привремених институција.

Ревизијом се оспорава правилност побијане пресуде због погрешне примене материјалног права, указивањем да наведени Закључци Владе Републике Србије по својој правној природи представљају правно обавезујуће одлуке о правном положају лица запослених у привременим институцијама Косова и Метохије и њиховом преузимању, уколико се доставе докази о престанку радног односа у тим институцијама. Чињеница да је Влада Републике Србије донела закључке 21.02.2008. године и од 17.04.2008. године којима је дата обавеза Министарству за КиМ да преузме лица која су била запослена у локалној самоуправи привремених институција КиМ, нема за последицу аутоматско преузимање лица која су била запослена у тим институцијама, имајући у виду да се њима не утврђују појединачна права на преузимање, односно пријем у радни однос. Зато у конкретном случају нема основа за примену члана 135. Закона о државним службеницима и утврђење да је тужилац засновао радни однос код тужене Републике Србије који је трајао од стицања права на пензију, па следом наведеног неоснован је и захтев за накнаду изгубљене зараде и уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић